

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 79.032/3
van 8 april 2026

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 juli 2023 tot vaststelling van de algemene erkennings-, uitvoerings- en subsidiëringsvoorwaarden voor LEADER-gebieden, wat betreft technische wijzigingen en verduidelijkingen’

Op 9 maart 2026 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Binnenland, Steden- en Plattelandsbeleid, Samenleven, Integratie en Inburgering, Bestuurszaken, Sociale Economie en Zeevisserij verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 juli 2023 tot vaststelling van de algemene erkennings-, uitvoerings- en subsidiëringsvoorwaarden voor LEADER-gebieden, wat betreft technische wijzigingen en verduidelijkingen’.

Het ontwerp is door de derde kamer onderzocht op 31 maart 2026. De kamer was samengesteld uit Jeroen VAN NIEUWENHOVE, kamervoorzitter, Koen MUYLLE en Elly VAN DE VELDE, staatsraden, en Annemie GOOSSENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Githa SCHEPPERS, eerste auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 8 april 2026.

*

STREKKING VAN HET ONTWERP

1. Het besluit van de Vlaamse Regering van 14 juli 2023 ‘tot vaststelling van de algemene erkennings-, uitvoerings- en subsidiëeringsvoorwaarden voor LEADER-gebieden’ strekt tot de gedeeltelijke uitvoering van strategische plannen die de lidstaten in het kader van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid van de Europese Unie opstellen, meer bepaald wat betreft de zogenaamde LEADER-gebieden (‘Liaisons entre actions de développement de l’économie rurale’).

Het voor advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering strekt ertoe een aantal verduidelijkingen en technische wijzigingen aan te brengen in het voormelde besluit. Er wordt voorzien in een bijkomende mogelijkheid om een goedgekeurde lokale ontwikkelingsstrategie (hierna: LOS) te wijzigen om technische redenen of voor verduidelijkingen (artikel 1, 2°, van het ontwerp). Voor feitelijke verenigingen die promotor zijn van een LEADER-project, wordt voorzien in de verplichting om zich te registreren in het verenigingsregister (artikel 3, 1°). De rol van de Vlaamse Landmaatschappij in de behandeling van bezwaren wordt meer uitgewerkt (artikel 7, 4°). Ten slotte worden nog een aantal beperkte preciseringen en taalkundige verbeteringen aangebracht (artikelen 1, 1°, 2, 3, 2°, 4 tot 6 en 7, 1° tot 3°).

RECHTSGROND

2. Het ontwerp vindt rechtsgrond in het in de rubriek ‘Rechtsgrond’ in de aanhef vermelde artikel 4, 1°, e), van het decreet van 28 juni 2013 ‘betreffende het landbouw- en visserijbeleid’, naar luid waarvan de Vlaamse Regering alle maatregelen kan nemen voor de uitvoering van de Europese en andere internationale akten die het Europese en internationale landbouw- en visserijbeleid vorm geven, en die de ontwikkeling van het Europese platteland stimuleren en leefbare plattelandsgemeenschappen ondersteunen, en de voorwaarden daarvoor kan bepalen.¹

In zoverre het ontwerp strekt tot de nadere uitwerking van taken voor de Vlaamse Landmaatschappij, die een publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap in de vorm van een naamloze vennootschap is, kan worden gesteund op de algemene uitvoeringsbevoegdheid waarover de Vlaamse Regering beschikt op grond van artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’, gelezen in samenhang met artikel 6bis, § 2, van het decreet van 21 december 1988 ‘houdende oprichting van de Vlaamse Landmaatschappij’.²

¹ Adv.RvS 73.767/3 van 3 juli 2023 over een ontwerp dat heeft geleid tot het besluit van de Vlaamse Regering van 14 juli 2023, opmerking 3.1.

² *Ibid.*, opmerking 3.2.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 1

3. Het is pleonastisch om in het ontworpen artikel 16, § 2, eerste lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 juli 2023 (artikel 1, 2°, van het ontwerp) te bepalen dat een goedgekeurde LOS kan worden gewijzigd “met het oog op technische wijzigingen of verduidelijkingen”. Wellicht kan beter worden geschreven: “Een goedgekeurde LOS kan worden gewijzigd om technische redenen of om verduidelijkingen aan te brengen”.

4. Aangezien de procedures in de ontworpen paragrafen 1 (met een goedkeuring door het Vlaams Managementcomité) en 2 (met een goedkeuring door de Vlaamse Landmaatschappij) blijkens de ontworpen paragraaf 3 samen of afzonderlijk kunnen worden gevolgd, is het raadzaam om in de huidige paragraaf 1, eerste lid, het woord “alleen” op te heffen.

Indien het bovendien de bedoeling zou zijn dat bij een combinatie van wijzigingen overeenkomstig de ontworpen paragrafen 1 en 2, de procedure in paragraaf 1 wordt gevolgd (met andere woorden enkel een goedkeuring door het Vlaams Managementcomité), moet dat met zoveel woorden worden bepaald.

Artikel 7

5. Aangezien de Vlaamse Landmaatschappij als beheersdienst een bijkomende beslissingsbevoegdheid krijgt bij het ontworpen artikel 16, § 2, van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 juli 2023, zou de opsomming van de bevoegdheden van de beheersdienst in het huidige artikel 45, § 1, tweede lid, van hetzelfde besluit, moeten worden aangevuld met een verwijzing naar die ontworpen bepaling.

6. In het ontworpen artikel 45, § 5, tweede lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 juli 2023 (artikel 7, 4°, van het ontwerp) wordt bepaald dat de beheersdienst de beslissing van de lokale actiegroep (hierna: LAG) *vernietigt* als het bezwaar gegrond wordt bevonden. Op de vraag waarom hier wordt voorzien in een vernietiging, antwoordde de gemachtigde als volgt:

“Overeenkomstig het ontworpen artikel 45, §5, eerste lid kan de beheersdienst zich niet in de plaats stellen van de LAG wanneer de beheersdienst een bezwaar beoordeelt. De beheersdienst zal nagaan of de LAG de juiste procedure gevolgd heeft om tot haar beslissing te komen, maar de beheersdienst beoordeelt niet de inhoudelijke afweging van de LAG. Als blijkt dat de LAG een fout in de procedure heeft begaan bij de totstandkoming van haar beslissing, dan had deze beslissing nooit bestaan mogen hebben vandaar de vernietiging van deze beslissing. De LAG dient een nieuwe beslissing te nemen volgens de juiste procedure. Dit geeft rechtszekerheid aan de (co-)promotor die een nieuwe beslissing volgens de juiste procedure ontvangt.

De vernietiging vervangen door een ongeldigheid zou kunnen doen vermoeden dat de LAG een fout heeft gemaakt in haar inhoudelijke afweging van de aanvraag. De rechtsgevolgen van de ongeldigheid zijn daarnaast onduidelijk, zo lijkt het dat de LAG de ongeldige beslissing kan remediëren in een volgende, niet noodzakelijk volledig nieuwe,

beslissing. De connotatie van de ongeldigheid lijkt niet te stroken met de procedurele beoordeling die de beheersdienst maakt in het kader van artikel 45.”

Op het eerste gezicht lijken geen juridische bezwaren te bestaan tegen deze werkwijze, maar de vraag rijst dan wel waarom de gevolgen van het gegrond bevinden van bezwaren niet wordt geregeld voor het geval dat het Vlaams Managementcomité overeenkomstig artikel 45, § 1, eerste lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 juli 2023 als bezwaarbehandelaar optreedt. Een dergelijk verregaand gevolg als een vernietiging kan immers niet zomaar worden afgeleid uit de bestaande tekst van artikel 45.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Annemie GOOSSENS

Jeroen VAN NIEUWENHOVE